

ЗАСАДИ СПІЛЬНОТИ ГНІЗДО

Зміст

1. Призначення документа і контекст діяльності.....	3
2. Хто є частиною спільноти і як відбувається вступ	3
Критерії оцінки аплікації:	4
3. Засади взаємодії.....	5
Повага і добросовісність.	5
Довіра як основа спільної дії.....	5
Українська як мова спільноти.	5
Кроскультурна комунікація.....	5
Зворотний зв'язок і незгода.	5
4. Відповідальність учасників і учасниць.....	6
5. Організаційне ядро, ролі й ініціативи	6
Основні ролі у активних процесах спільноти:	7
6. Прийняття рішень	8
7. Представлення Гнізда і використання бренду	10
8. Прозорість, конфіденційність і безпека інформації.....	11
Рівні публічності інформації:.....	11
Безпековий контекст війни.....	12
9. Конфлікти, порушення, і вихід зі спільноти.....	12
10. Перегляд і оновлення Зasad	14

1. Призначення документа і контекст діяльності

Ці Засади визначають, як функціонує спільнота Гнізда: як люди долучаються до спільної роботи, взаємодіють, ухвалюють рішення, беруть відповідальність, представляють Гніздо назовні та поведуться з довірою, інформацією, контактами і ресурсами.

Маніфест Гнізда відповідає на питання, навіщо існує спільнота і яку візію вона несе. Ці Засади відповідають на питання, як ми діємо разом у щоденній практиці.

Гніздо наразі діє через зареєстровану в Україні благодійну організацію, в межах якої формується і розвивається спільнота. Водночас Гніздо є ширшою ініціативою, яка може зростати, змінюватися та набувати нових організаційних або правових форм відповідно до своєї місії, потреб спільноти і стратегічних цілей.

Гніздо складається з двох взаємопов'язаних частин: організації та спільноти. Організація створює рамку, інфраструктуру і механізми діяльності, тримає місію, стратегію, юридичну та фінансову відповідальність, зовнішні зв'язки, ключові рішення і репутацію. Спільнота є середовищем людей, зв'язків, знань, досвіду і ресурсів, із якого виникають ініціативи, партнерства, взаємна підтримка та вплив.

Гніздо було створено та наразі діє в умовах повномасштабної війни Росії проти України та воєнного стану в Україні. Тому питання безпеки, публічності, відповідального поводження з інформацією, контактами, партнерствами, маршрутами, місцями перебування і зовнішньою комунікацією мають особливе значення для спільноти.

Ці Засади поширюються на учасників і учасниць спільноти, робочі формати, внутрішню комунікацію, спільні події, процеси ухвалення рішень, використання назви, логотипу і бренду Гнізда, а також на випадки, коли учасники згадують, представляють або репрезентують Гніздо у зовнішній взаємодії.

Засади не можуть суперечити чинним політикам, рішенням і зобов'язанням тієї організаційної структури, через яку на відповідному етапі діє Гніздо. У разі суперечності пріоритет мають чинні політики організації та застосовне законодавство.

2. Хто є частиною спільноти і як відбувається вступ

Гніздо — це передусім спільнота людей, а не організацій. Учасники та учасниці можуть представляти різні інституції, компанії, фонди, ініціативи, університети, медіа, державні, громадські або міжнародні структури, але їхня участь у Гнізді ґрунтується насамперед на особистій довірі, репутації, ціннісній сумісності та готовності діяти в інтересах України.

Спільнота є одним пулом людей без постійного поділу на рівні участі, статусу чи цінності. Рівень залученості, впливу і голосу людини в конкретному рішенні чи ініціативі залежить від її реальної участі в цьому процесі, а не від фіксованого статусу.

Гніздо відкрите для людей, які ідентифікують себе з українською справою, свободою, суб'єктністю та майбутнім України — незалежно від громадянства, місця проживання, походження чи формальної належності до українських інституцій.

До спільноти можуть долучатися українці й українки за громадянством, люди українського походження, українці за вибором, а також союзники України з інших країн. Ключовою підставою для участі є не формальна категорія, а самоідентифікація, ціннісна сумісність, добросовісність і готовність до дії.

Вступ до спільноти відбувається через аплікаційний процес. Людина заповнює анкету учасника або учасниці, після чого аплікація оцінюється відповідальними представниками Гнізда. За потреби процес може включати уточнення інформації, розмову, рекомендацію чинного учасника або учасниці та базову репутаційну перевірку.

Рекомендація, особисте запрошення або попередня співпраця можуть бути додатковими факторами довіри, але не замінюють аплікаційний процес і не гарантують підтвердження участі.

Критерії оцінки аплікації:

- зв'язок з українською справою та усвідомлена підтримка свободи, суб'єктності й майбутнього України;
- ціннісна сумісність із місією Гнізда і повага до української суб'єктності;
- готовність не відтворювати колоніальні, імперські чи російськоцентричні рамки щодо України;
- прийняття української як основної мови спільноти і ненормалізація російської як мови українського спільнотного простору;
- потенційний внесок: знання, досвід, контакти, ідеї, час, експертиза, доступ до середовищ, культурний внесок, публічний голос або інший ресурс;
- готовність до взаємності: не лише отримувати можливості, а й створювати можливості для інших і для України;
- репутаційна, етична та безпекова відповідність;
- відсутність свідомої співпраці з Російською Федерацією як державою-агресором, її державними, окупаційними, військовими, розвідувальними, пропагандистськими, афілійованими або підсанкційними структурами, а також дій, що легітимізують агресію Росії проти України;
- готовність дотримуватися Маніфесту, цих Зasad, правил конфіденційності, відповідальної комунікації та розмежування особистої позиції й офіційного представлення Гнізда.

Участь у спільноті дає можливість бути частиною внутрішньої комунікації, долучатися до подій, обговорень, ініціатив і робочих форматів, пропонувати ідеї або партнерства, звертатися до спільноти по підтримку, експертизу чи контакти, а також говорити про власний досвід участі у Гнізді.

Участь у спільноті не дає автоматичного права офіційно представляти Гніздо назовні, вести переговори від його імені, брати на себе зобов'язання або використовувати назву, логотип чи бренд без погодження.

3. Засади взаємодії

Засади взаємодії визначають, як учасники та учасниці комунікують, співпрацюють, дають зворотний зв'язок, працюють із незгодою та підтримують довіру всередині спільноти.

Повага і добросовісність.

Учасники та учасниці спілкуються з повагою до гідності, досвіду, часу, меж і внеску інших людей. У спільноті не допускаються персональні напади, приниження, дискримінаційні висловлювання, агресивна комунікація, знецінення, тиск або свідоме створення ворожої атмосфери.

Довіра як основа спільної дії.

Довіра формується через послідовність, прозорість, дотримання домовленостей, повагу до конфіденційності та готовність брати відповідальність. Гніздо не очікує однакового рівня залучення від усіх, але очікує чесності щодо власної готовності, часу, можливостей і меж.

Українська як мова спільноти.

Робочою мовою спільноти є українська. Гніздо свідомо формує україномовний простір як простір суб'єктності, гідності, взаємної поваги та спільної дії.

Рівень володіння українською сам по собі не є підставою для виключення чи знецінення людини, зокрема з огляду на різний мовний досвід, життя за кордоном, історію русифікації або те, що українська не є рідною мовою людини. Водночас Гніздо не підтримує нормалізацію російської як мови українського спільнотного простору.

Для міжнародних форматів, партнерських подій або залучення союзників України можуть використовуватися англійська чи інші мови, якщо це відповідає меті взаємодії та не підміняє українську як основну мову спільноти.

Кроскультурна комунікація.

Гніздо об'єднує людей із різним професійним, життєвим, культурним і країновим досвідом. Тому ми прагнемо уточнювати, а не припускати; пояснювати контекст, а не вимагати його автоматичного розуміння; бути уважними до культурних і професійних відмінностей без відмови від принципів Гнізда.

Зворотний зв'язок і незгода.

Зворотний зв'язок має бути чесним, конкретним і спрямованим на покращення спільної роботи. Ми критикуємо ідеї, рішення, підходи або дії, але не атакуємо особистість людини.

Незгода є нормальною частиною живої спільноти. Не кожна незгода є конфліктом і не кожен конфлікт є порушенням. Під час складних розмов учасники та учасниці говорять по суті, не переходять на персональні атаки, не знецінюють досвід інших, розрізняють факт, інтерпретацію й емоційну реакцію та не використовують публічний тиск там, де питання можна вирішити відповідально й напругу.

4. Відповідальність учасників і учасниць

Участь у спільноті передбачає особисту відповідальність за власні слова, дії, обіцянки, спосіб взаємодії та вплив на спільний простір.

Долучення до ініціатив, робочих груп, task force, подій або окремих завдань є добровільним. Якщо інше не погоджено окремо, участь у спільноті, робочих групах, task force, подіях або окремих завданнях не створює трудових, договірних чи оплачуваних відносин із Гніздом.

Оплачувані ролі, консультації, послуги або інші форми співпраці можуть виникати лише на підставі окремої домовленості з організацією Гнізда. Вони не впливають автоматично з членства у спільноті, активної участі в її процесах або виконання ролі в межах ініціативи.

Водночас зголошення до конкретного процесу створює очікування активної та добросовісної участі в межах погодженого формату, часу і відповідальності.

Якщо учасник або учасниця бере на себе завдання, домовленість або роль, очікується, що він або вона виконає її у погоджений спосіб і в узгоджені строки. Якщо виконати зобов'язання неможливо, важливо завчасно повідомити відповідальну особу, координатора або організаційне ядро, якщо це можливо і безпечно.

Участь у спільноті означає не лише отримувати доступ до можливостей, людей, знань або ресурсів, а й бути готовими створювати можливості для інших і для України. Внесок може бути різним: знання, досвід, час, контакти, експертиза, ідеї, публічний голос, доступ до середовищ, менторство, підтримка ініціатив або інші форми дії.

Контакти, рекомендації, партнерські можливості або внутрішня інформація, отримані через Гніздо, не можуть використовуватися недобросовісно, без погодження або в спосіб, який шкодить довірі між учасниками, партнерами чи спільнотою.

Учасники та учасниці поважають межі інших людей, рівні публічності інформації та правила конфіденційності. Якщо рівень публічності інформації не визначений, потрібно уточнити, чи можна її поширювати, замість самотійно припускати, що інформація є відкритою.

Учасники та учасниці мають пам'ятати, що їхні дії, слова і спосіб взаємодії можуть впливати на довіру до Гнізда. Добросовісна участь означає, що людина не використовує спільноту виключно для особистого просування, доступу до контактів, статусу або ресурсів без поваги до місії, принципів і взаємності.

5. Організаційне ядро, ролі й ініціативи

Гніздо має горизонтальну культуру взаємодії, у якій ініціатива може виникати з різних частин спільноти. Водночас горизонтальність означає відкритість до участі, а не розмитість відповідальності.

Організаційне ядро Гнізда — це команда організації, яка тримає місію, стратегію, зовнішні зв'язки, ключові рішення, репутацію та інституційну відповідальність Гнізда.

До повноважень організаційного ядра належать рішення, що стосуються місії, стратегії, юридичної, фінансової та інституційної відповідальності, зовнішніх партнерств і представлення, використання назви, логотипу, бренду або публічної позиції, репутаційних, безпекових чи етичних ризиків, підтвердження, призупинення або припинення участі у спільноті, а також запуску, зупинення або перегляду ініціатив, які впливають на Гніздо як ціле.

Ролі у спільноті є функціями в конкретному процесі, а не постійними статусами. Одна й та сама людина може в одному процесі бути учасником обговорення, в іншому — відповідальною за завдання, а в третьому — координатором або координаторкою.

Основні ролі у активних процесах спільноти:

- **учасник або учасниця процесу** — людина, яка долучилася до конкретної ініціативи, робочої групи, task force, події або завдання;
- **особа відповідальна за результат** — людина, яка стежить, щоб процес рухався і завершився зрозумілим результатом у погоджений строк;
- **координатор або координаторка групового формату** — людина, яка організовує роботу групи, підтримує комунікацію, стежить за строками, фіксує домовленості та тримає зв'язок з організаційним ядром;
- **експерт або експертка** — людина, яка долучається через знання, досвід, професійну експертизу або доступ до релевантного середовища;
- **представник або представниця Гнізда у країні, громаді чи спільноті** — людина, яка має окремий мандат організаційного ядра підтримувати присутність Гнізда в певному географічному, діаспорному, професійному або ціннісно близькому середовищі, розбудовувати зв'язки, передавати релевантні можливості, залучати людей до взаємодії та представляти Гніздо в межах погодженого мандату;
- **уповноважений представник або представниця** — людина, яка має окремий мандат організаційного ядра представляти Гніздо назовні.

Активність не дорівнює повноваженням. Людина може бути дуже залученою до життя спільноти, але це не означає автоматичного права представляти Гніздо, ухвалювати рішення від імені спільноти або брати на себе зобов'язання від її імені.

Робота всередині спільноти може відбуватися у форматі робочої групи, task force або індивідуального завдання. Незалежно від формату, кожна ініціатива має мати зрозумілу мету, відповідальну особу, погоджений строк, очікуваний результат і розуміння, чи потрібне погодження з організаційним ядром.

Якщо строк минув без результату, відповідальна особа або координатор повідомляє про це учасників ініціативи та організаційне ядро. Після цього визначається, чи ініціатива продовжується з новим строком, передається іншій людині або групі, змінює формат чи закривається.

Результат ініціативи фіксується у погодженій формі: документ, рекомендація, рішення, подія, партнерство, карта контактів або ресурсів, концепція, план дій, комунікаційний продукт чи інший результат. Якщо результат має зовнішні, репутаційні, фінансові,

юридичні або стратегічні наслідки, він потребує погодження з організаційним ядром до публічного використання або реалізації.

Якщо людина більше не може виконувати роль, яку взяла на себе, вона повідомляє про це завчасно, щоб роль могла бути передана, переглянута або завершена. Передача ролі має включати передачу ключової інформації, домовленостей, контактів, матеріалів і статусу процесу.

Актуальність участі

Гніздо визнає, що рівень залучення учасників і учасниць може змінюватися. Людина може певний час не долучатися до конкретних ініціатив, робочих груп або завдань через роботу, родинні обставини, втому, переїзд, мобілізацію, безпекову ситуацію, наслідки війни або інші причини.

Водночас участь у спільноті передбачає не лише формальну присутність у списках, каналах комунікації чи розсилках, а й мінімальну актуальність зв'язку з Гніздом: прийняття його принципів, готовність дотримуватися правил конфіденційності та можливість підтримувати зв'язок зі спільнотою.

Учасник або учасниця, які тимчасово не долучені до жодної ініціативи, залишаються частиною спільноти, якщо вони зберігають зв'язок із Гніздом, реагують на важливі запити щодо актуалізації участі та не створюють репутаційних, етичних чи безпекових ризиків.

Якщо людина тривалий час не бере участі в житті спільноти, не реагує на комунікацію або не підтверджує бажання залишатися в Гнізді, організаційне ядро може перевести її в режим інформаційної присутності, обмежити доступ до внутрішніх робочих каналів або припинити участь у спільноті.

Таке рішення не є санкцією. Воно потрібне для того, щоб зберігати якість спільноти, актуальність контактів, безпеку інформації та довіру між людьми.

Людина, чия участь була призупинена або припинена через тривалу неактивність чи втрату зв'язку, може повторно звернутися до Гнізда для поновлення участі.

Організаційне ядро може періодично проводити актуалізацію участі: просити учасників і учасниць підтвердити бажання залишатися у спільноті, оновити контактні дані, визначити свій поточний рівень готовності до залучення або повідомити про паузу.

Якщо людина не відповідає на кілька послідовних запитів щодо актуалізації участі, її доступ до внутрішніх каналів може бути переглянутий.

6. Прийняття рішень

Рішення у Гнізді ухвалюються на тому рівні, де є відповідальність, залученість і мандат для їх виконання. Не кожне рішення потребує участі всієї спільноти або повного консенсусу, але рішення мають бути зрозумілими для тих, кого вони стосуються.

У Гнізді розрізняються три типи рішень:

- **рішення конкретної ініціативи** — стосуються роботи робочої групи, task force, події, завдання або іншого обмеженого процесу;
- **загальні рішення спільноти** — стосуються правил, форматів, каналів, подій, практик участі або інших питань, які впливають на значну частину спільноти;
- **інституційні рішення Гнізда** — стосуються місії, стратегії, юридичної та фінансової відповідальності, офіційних партнерств, зовнішнього представлення, публічної позиції, бренду, репутаційних, безпекових або етичних ризиків.

Рішення конкретної ініціативи

Вплив і голос у рішенні конкретної ініціативи визначаються реальною залученістю в цей процес. Учасники та учасниці, які долучені до робочої групи, task force, події або завдання, мають право брати участь в обговоренні та ухваленні рішень у межах погодженої мети, строку і мандату цієї ініціативи.

Такі рішення можуть стосуватися внутрішнього розподілу завдань, графіку роботи, формату зустрічей, підготовки матеріалів, змістовних пропозицій у межах погодженої теми, проміжних результатів і способу фіксації напрацювань.

Рішення ініціативи не можуть виходити за межі її мандату або створювати зобов'язання для Гнізда без погодження з організаційним ядром.

Загальні рішення спільноти

Загальні рішення спільноти стосуються питань, які впливають на спільноту ширше, ніж окрема ініціатива. Це можуть бути зміни у форматах внутрішньої комунікації, регулярних зустрічах, загальних подіях, правилах взаємодії, практиках участі, механізмах зворотного зв'язку або інших спільнотних процесах.

Такі рішення можуть ініціюватися організаційним ядром, робочою групою або учасниками й учасницями спільноти. Якщо рішення суттєво впливає на спільноту, організаційне ядро організовує консультацію або обговорення з тими, кого це рішення стосується.

Участь у консультації означає можливість висловити позицію, застереження або пропозицію. Водночас консультація не обов'язково означає голосування всієї спільноти або право вето.

Фінальне рішення щодо загальних питань спільноти ухвалюється організаційним ядром або іншим визначеним мандатом форматом, з урахуванням позицій, висловлених у процесі консультації.

Інституційні рішення Гнізда

Організаційне ядро ухвалює рішення, що стосуються Гнізда як цілого, зокрема місії, стратегії, юридичної та фінансової відповідальності, офіційних партнерств, зовнішнього представлення, публічної позиції, бренду, репутаційних, безпекових або етичних ризиків.

Організаційне ядро може консультуватися зі спільнотою, окремими учасниками й учасницями, робочими групами або зовнішніми експертами. Водночас фінальна відповідальність за такі рішення залишається за організаційним ядром.

Консенсус і фінальне рішення

Гніздо цінує консенсус там, де він можливий і корисний. Водночас консенсус не має перетворюватися на механізм блокування, затягування або неформального права вето.

Якщо після обговорення повної згоди немає, рішення може ухвалюватися більшістю учасників конкретного процесу, відповідальним або відповідальною за результат, координатором чи координаторкою у межах наданого мандату або організаційним ядром, якщо питання стосується спільноти загалом чи Гнізда як цілого.

Обговорення, консультація і рішення

У Гнізді важливо розрізняти обговорення, консультацію і фінальне рішення.

- **Обговорення** дозволяє висловити думки, ідеї, застереження або пропозиції.
- **Консультація** означає, що позиція певних людей або груп має бути врахована перед ухваленням рішення.
- **Фінальне рішення** ухвалює людина, група або структура, яка має відповідний мандат і несе відповідальність за результат.

Фіксація і перегляд рішень

Важливі рішення фіксуються у зрозумілій формі: що вирішено, хто ухвалив рішення, кого воно стосується, які наступні кроки впливають із рішення, хто відповідає за виконання і чи потрібне додаткове погодження.

Організаційне ядро може зупинити або повернути на доопрацювання рішення ініціативи чи загальне рішення спільноти, якщо воно суперечить місії або принципам Гнізда, виходить за межі мандату, створює юридичні, фінансові, репутаційні, безпекові або етичні ризики чи може зашкодити довірі до спільноти або організації. У такому випадку організаційне ядро пояснює причини рішення.

7. Представлення Гнізда і використання бренду

Учасники та учасниці можуть говорити про свій досвід участі у Гнізді, поширювати публічні матеріали, запрошувати інших до взаємодії та розповідати про ідеї, події чи можливості спільноти.

Водночас участь у спільноті не означає автоматичного права офіційно представляти Гніздо, говорити від імені організації або спільноти, домовлятися про партнерства, робити публічні заяви, брати на себе зобов'язання чи використовувати бренд без погодження.

Якщо учасник або учасниця згадує Гніздо у власній комунікації, важливо не створювати враження, що його або її особиста позиція є позицією Гнізда. За потреби слід прямо розмежовувати: "я є учасником / учасницею спільноти", "я говорю про власний досвід", "я висловлюю особисту позицію" або "я представляю Гніздо за погодженням".

Офіційно представляти Гніздо можуть лише люди, які мають відповідний мандат організаційного ядра. Такий мандат може бути загальним або обмеженим конкретною подією, темою, партнерством, країною, напрямом чи періодом часу.

Офіційне представлення включає виступи або коментарі від імені Гнізда, переговори про партнерства, домовленості про фінансування або спільні проєкти, участь у зовнішніх подіях як представник або представниця Гнізда, підписання або погодження документів, використання назви, логотипу або бренду в зовнішній комунікації, а також будь-які дії, які можуть створити юридичні, фінансові, репутаційні або інституційні наслідки.

Учасники та учасниці можуть поширювати публічні матеріали Гнізда без додаткового погодження, якщо не змінюють зміст, контекст або візуальне представлення цих матеріалів. Використання назви, логотипу або бренду для подій, публікацій, партнерств, кампаній, збору коштів, комерційних активностей, політичних заяв або інших зовнішніх форматів потребує попереднього погодження з організаційним ядром.

Якщо дія, заява або комунікація можуть бути сприйняті як позиція Гнізда, вони мають бути погоджені з організаційним ядром до публічного використання.

8. Прозорість, конфіденційність і безпека інформації

Гніздо прагне до прозорості в процесах, які стосуються спільноти, і водночас відповідально ставиться до інформації, яка потребує захисту. Прозорість не означає, що вся інформація має бути відкритою для всіх; конфіденційність не має використовуватися для приховування рішень, які повинні бути зрозумілими спільноті.

Прозорість означає, що важливі рішення фіксуються, учасники процесів розуміють мету, строк і очікуваний результат ініціативи, відповідальні особи є зрозумілими, а ключові домовленості не залишаються лише в усній або неформальній комунікації.

Рівні публічності інформації:

- **публічна інформація** — матеріали, які можна вільно поширювати назовні;
- **інформація для спільноти** — внутрішні оновлення, запрошення, можливості або обговорення, які не поширюються назовні без погодження;
- **інформація робочого формату** — матеріали конкретної ініціативи, робочої групи, task force або завдання, які не поширюються за межі процесу без погодження;
- **конфіденційна інформація** — інформація, яка не може поширюватися без окремого дозволу відповідальної особи, організаційного ядра або людини, якої вона стосується.

До конфіденційної або чутливої інформації можуть належати персональні дані, приватні контакти, непублічні партнерські розмови, внутрішні стратегічні обговорення, репутаційні або безпекові питання, фінансова, юридична чи організаційна інформація, внутрішні оцінки людей, апікацій, ризиків або партнерств, а також будь-яка інформація, поширення якої може створити ризик для людини, спільноти, партнерів або Гнізда.

Контакти, отримані через Гніздо, використовуються лише для погодженої або зрозумілої мети, не передаються третім особам без дозволу, не використовуються для тиску і не представляються як власний ресурс без поваги до джерела. Рекомендація або інтро через Гніздо є актом довіри.

Учасники та учасниці не поширюють скріншоти внутрішніх чатів, листування, документів, зустрічей або обговорень без погодження. Запис зустрічі можливий лише після попереднього повідомлення учасників і з урахуванням чутливості теми. Цитування або переказ внутрішніх обговорень можливі лише тоді, коли це не порушує конфіденційність, не спотворює контекст і не створює ризиків.

Безпековий контекст війни.

В умовах повномасштабної війни Росії проти України та воєнного стану інформація про учасників і учасниць, партнерів, контакти, події, місця перебування, внутрішні обговорення, плани або напрями роботи може мати підвищену чутливість.

Учасники та учасниці мають усвідомлювати, що така інформація може становити інтерес для Росії, її представників, агентів впливу або інших ворожих, недобросовісних чи маніпулятивних акторів, зокрема через спроби отримати доступ до людей, контактів, мереж, партнерств або внутрішніх процесів Гнізда.

У спільноті діє принцип обережності: не поширювати внутрішню або чутливу інформацію без потреби; не передавати контакти без дозволу; не публікувати деталі подій, місць перебування, фото- чи відеоматеріали без погодження; не використовувати відкриті канали для чутливих обговорень; у разі сумніву уточнювати рівень безпеки інформації до її поширення.

Конкретні правила поведінки з персональними даними, внутрішніми документами, партнерськими контактами, фінансовою або юридичною інформацією можуть визначатися окремими політиками організації. Ці Засади доповнюють такі політики, але не замінюють їх.

9. Конфлікти, порушення, і вихід зі спільноти

Гніздо є живою спільнотою людей із різним досвідом, стилями комунікації, поглядами й рівнями залучення. Тому незгода, напруга або складні розмови можуть виникати природно. Сам факт незгоди не є проблемою; проблемою є поведінка, яка підриває довіру, безпеку, гідність, репутацію або здатність спільноти діяти разом.

Незгода — це різниця в поглядах або підходах. Конфлікт — це ситуація напруги, яка потребує прояснення, розмови, посередництва або рішення. Порушення — це дія або поведінка, яка суперечить Засадам, шкодить довірі, безпеці, репутації, конфіденційності, гідності учасників або інтересам Гнізда.

Якщо непорозуміння можна безпечно і доречно обговорити напямую, учасники та учасниці заохочуються спершу прояснити ситуацію між собою. Якщо пряма розмова неможлива, небезпечна, неефективна або ситуація стосується ширшого процесу, питання передається координатору, відповідальній особі або організаційному ядру.

Ситуація має бути передана організаційному ядру, якщо вона стосується порушення Зasad, конфіденційної або чутливої інформації, зовнішнього представлення, використання назви, бренду, контактів або ресурсів Гнізда, репутаційних чи безпекових ризиків,

системної недобросовісної поведінки або можливої потреби призупинити чи припинити участь людини у спільноті.

До порушень можуть належати персональні напади, приниження, цькування, дискримінаційні висловлювання або дії, порушення конфіденційності, поширення внутрішньої інформації без дозволу, недобросовісне використання контактів або можливостей, створення хибного враження офіційного представлення, використання бренду без погодження, взяття зобов'язань від імені Гнізда без мандату, систематичне невиконання домовленостей без пояснення, використання спільноти виключно для особистої вигоди, поведінка, що шкодить репутації або безпеці, а також активне просування рамок, несумісних із місією, принципами або українською суб'єктністю Гнізда.

Розгляд конфлікту або можливого порушення має бути простим, справедливим і пропорційним. Залежно від ситуації він може включати первинне прояснення фактів, розмову із залученими сторонами, консультацію з координатором або відповідальною особою, оцінку ризиків і визначення способу реагування. Людині, щодо якої розглядається ситуація, зазвичай надається можливість пояснити свою позицію, крім випадків грубого порушення, очевидного безпекового ризику або ситуацій, де додаткова комунікація може посилити шкоду.

Можливі способи реагування включають прояснювальну розмову, усне або письмове попередження, прохання змінити поведінку, фасилітовану розмову або медіацію, обмеження участі в конкретній ініціативі, зміну або припинення ролі, тимчасове призупинення участі у спільноті, припинення участі у спільноті або припинення зовнішнього мандату на представлення Гнізда.

Рішення про призупинення або припинення участі у спільноті ухвалюється організаційним ядром. Перед ухваленням рішення людині повідомляють причини та, крім випадків грубого порушення або ризику для безпеки, надають можливість пояснити свою позицію.

Механізм реагування на конфлікти і порушення не має використовуватися як інструмент особистої помсти, тиску, усунення незручних голосів або придушення добросовісної критики. Добросовісна критика рішень, процесів або підходів не є порушенням, якщо спосіб її висловлення відповідає принципам поваги, відповідальності й добросовісності.

Добровільний вихід зі спільноти

Учасник або учасниця може добровільно вийти зі спільноти, повідомивши про це організаційне ядро або визначену контактну особу.

Після виходу людина вилучається з внутрішніх каналів комунікації, розсилок, робочих форматів і платформ спільноти, а її персональні дані обробляються відповідно до чинних політик організації та застосовного законодавства.

Припинення участі за рішенням організаційного ядра

Участь людини у спільноті може бути призупинена або припинена за рішенням організаційного ядра, якщо її дії, публічні позиції або поведінка суттєво чи систематично суперечать Маніфесту, цим Засадам, місії Гнізда або створюють репутаційні, етичні, безпекові чи інші ризики для спільноти, її учасників, партнерів або організації.

Підставами для припинення участі можуть бути, зокрема:

- порушення принципів спільноти;
- порушення конфіденційності або недобросовісне використання внутрішньої інформації;
- поширення контактів, матеріалів або даних без дозволу;
- створення хибного враження офіційного представлення Гнізда;
- використання назви, бренду, контактів або ресурсів Гнізда без погодження;
- дії або публічні позиції, несумісні з підтримкою України, її свободи, суб'єктності й територіальної цілісності;
- свідоме співпраця з Російською Федерацією як державою-агресором, її державними, окупаційними, військовими, розвідувальними, пропагандистськими, афілійованими або підсанкційними структурами;
- поведінка, що шкодить довірі, безпеці, репутації або здатності спільноти діяти разом;
- систематичне використання спільноти виключно для особистої вигоди без взаємності;
- тривала відсутність зв'язку з людиною або непідтвердження бажання залишатися у спільноті після запиту про актуалізацію участі.

Перед ухваленням рішення людині повідомляють причини та, крім випадків грубого порушення, очевидного безпекового ризику або ситуації, де додаткова комунікація може посилити шкоду, надають можливість пояснити свою позицію.

Рішення про припинення участі не є публічним покаранням. Воно ухвалюється для захисту довіри, безпеки, репутації, ціннісної цілісності та здатності Гнізда діяти відповідально.

Після припинення участі людина вилучається з внутрішніх каналів комунікації, розсилок, робочих форматів і платформ спільноти, а її персональні дані обробляються відповідно до чинних політик організації та застосовного законодавства.

10. Перегляд і оновлення Зasad

Ці Засади є живим документом. Вони можуть переглядатися, уточнюватися й оновлюватися відповідно до розвитку Гнізда, зміни форматів роботи, появи нових потреб спільноти, накопиченого досвіду або змін в організаційній структурі.

Відповідальність за перегляд і оновлення Зasad несе організаційне ядро. Воно може ініціювати перегляд самостійно або у відповідь на досвід спільноти, пропозиції учасників і учасниць, зміни у форматах роботи, конфліктні ситуації, нові ризики або потребу уточнити окремі правила.

Учасники та учасниці можуть пропонувати зміни, уточнення або доповнення до Зasad. Пропозиція має, якщо можливо, пояснювати, який розділ або правило потребує зміни, у чому полягає проблема або неясність, яку зміну пропонується внести і чому вона важлива для спільноти.

Оновлення Зasad може відбуватися із залученням спільноти через збір письмових коментарів, обговорення, робочу групу, консультації або тестування нової процедури. Залучення спільноти не означає, що кожна зміна має ухвалюватися всіма учасниками. Фінальну відповідальність за цілісність документа і його відповідність місії Гнізда несе організаційне ядро.

Зміни до Зasad затверджуються організаційним ядром. Після затвердження оновлена версія документа має бути доступна учасникам і учасницям спільноти. Якщо зміни є суттєвими, організаційне ядро повідомляє спільноту про ключові оновлення і, за потреби, пояснює, чому вони були внесені.

Засади мають залишатися достатньо чіткими, щоб допомагати діяти, і достатньо гнучкими, щоб не перетворювати спільноту на бюрократичну систему. Вони не замінюють довіру, здоровий глузд і відповідальність, а підтримують їх.